

Lundens Djurhälsovård AB

Lundens gård
311 93 Långås
tel. 0346-91200, 07055-91200

Inledning

Lundens Djurhälsovård AB är ett veterinärt kunskapsföretag, som gör hälso- och salmonellakontroller i grisbesättningar. Vi ser oss själva som katalysatorer av ny kunskap, vilket innebär att vi inhämtar de senaste forskningsrönen och värderar, anpassar och omsätter dessa i våra besättningar. Vi vill att våra kunder skall kunna så mycket som möjligt och ha tillgång till den senaste kunskapen. Målet med verksamheten är att motverka och förebygga sjukdomar hos grisar i de anslutna besättningarna. Det leder till friskare djur och minskad användning av antibiotika. Företaget ägs av makarna Ylva Rubin och Erik Lindahl, båda veterinärer och är ett dotterbolag till Lundens Djurhälsa AB.

Bakgrund

När besättningarna blev färre och större ställde det nya krav på veterinärens roll. Det blev nödvändigt att kunna kombinera besättningsveterinärarbetet med det förebyggande arbetet och därför startade vi Lundens Djurhälsovård AB. Därför kan vi idag erbjuda en helhetslösning för grisföretagaren.

Att få tillstånd av SJV att bedriva hälso-och salmonellakontroll krävde att verksamheten stod under ledning av en veterinär och att det fanns specialistkompetens på regionchefsnivå. Dessutom krävs godkända plan- och riktlinjer för verksamheten.

Lundens Djurhälsovård AB svarar på remisser på nya lagförslag om t.ex. ändringar i djurskyddslagen och ändringar i föreskrifter om behandling av gris.

Ramarna för verksamheten regleras genom lagen om kontroll av husdjur med följdförfattningar. Verksamheten bedrivs i stort sett uteslutande i besättningar som anlitar Lundens Djurhälsa AB som besättningsveterinär men står också till förfogande för andra besättningar.

Hälsokontrollen revideras och förbättras

Lundens Djurhälsovård AB har under året tillsammans med övriga hälsokontrollorganisationer tagit fram gemensamma övergripande Plan- och Riktlinjer för den nya hälsokontrollen som också godkänts av Jordbruksverket. Dessa kommer att utgöra grunden för en nationell hälsostrategi även för produktionssjukdomar i Sverige. Till dessa kan också en särskild hälsokontroll för smågrisproducerande besättning tillfogas, vilket kommer att kunna leda till en ökad produktivitet.

Detta kommer att ge ett mervärde både för grisar och grisföretagare.

Året som gått

2018 var det nionde verksamhetsåret för Lundens Djurhälsovård AB. Verksamheten under året har präglats av en produktivitetförbättring hos många av våra kunder, med förbättrade resultat såväl i smågris- som i slaktgrisuppfödningen.

Vi tror fortfarande att låg antibiotikaförbrukning och gott djurskydd har stor betydelse för svenska konsumenter.

Året startade i dur och slutade i moll. Avräkningspriset har varit stabilt under året men under sommaren blev det missväxt på grund av torkan, vilket ledde till kraftiga prisökningar på spannmål, där prisnivåerna i stort sett varit dubblerade jämfört med föregående år. Eftersom spannmål utgör basen i grisarnas foderstat har kostnaderna i grisproduktionen galopperat. Ingen kompensation på intäktssidan har erhållits utan avräkningspriset har i stort sett varit oförändrat, varvid lönsamheten försämrats kraftfullt. Flera besättningar har slutat under senare delen av 2018 och vi räknar med en nedgång av produktionen på landsnivå med mellan 5-7%. Under året har vi också arbetat med implementeringen av det nya kontrollprogrammet för smittskydd, Smittsäkrad besättning, som ersätter det tidigare salmonellakontrollprogrammet. Kraven i det nya programmet har höjts men ändå är nästan alla tidigare anslutna besättningar nu anslutna till det nya programmet med några få undantag. Målet är att förbättra smittskyddet i besättningarna eftersom besättningarna blir allt större och varje utbrott blir mer omfattande, samtidigt som riskerna för introduktion av smittsamma sjukdomar ökar. Vi har tidigare påpekat risken för spridning av Afrikansk svinpest, som nu är spridd i hela Baltikum, östra Polen och in i Tjeckien och utgör ett av de största hoten mot den svenska grisproduktionen inte minst beroende på den stora svenska vildsvinsstammen som vid ett utbrott riskerar att bli en okontrollerad smittoreservoar.

Under 2018 har vi deltagit som sakkunniga i en del av de rättsprocesser som Länsstyrelsen i Skåne riktat mot grisföretagare i syfte att skapa riktlinjer för tolkning av lagstiftning trots att noggranna och väl utarbetade instruktioner redan finns från Jordbruksverket. Att Länsstyrelsen i Skåne försöker göra egna tolkningar av lagstiftningen som delvis strider mot Jordbruksverkets riktlinjer skapar osäkerhet och rädsla hos skånska grisföretagare.

Arbetet på gårdarna

För oss är det arbetet ute på gårdarna som är viktigast.

Antalet anslutna besättningar var 74 st, vilket svarar till ca 15% av Sveriges grispopulation avseende suggor och smågrisar. 21 besättningar är belägna i Skåne län, 33 besättningar i Hallands län, 11 besättningar i Västra Götalands län, 4 besättningar i Värmlands län, 3 besättningar i Östergötlands län, 1 i Blekinge län och 1 i Jönköpings län.

Kurser för djurägare

Under 2018 har vi haft hög efterfrågan på kurser i både villkorad läkemedelsanvändning och bedövning vid kastrering. Det tyder på att ny personal rekryteras till arbete med grisar. Vi ser en ökad efterfrågan framför allt av kurserna på engelska, men under året har vi också erbjudit kurser på polska.

Hälsokontrollen har utförts i de anslutna besättningarna efter den framtagna kontrollmallen. Även i år har biosäkerhet varit i fokus och vi har arbetat såväl med intern som extern biosäkerhet. I arbetet med den interna biosäkerheten har t.ex. hygiengränser och djurflöden särskilt uppmärksammats och i arbetet med den yttre biosäkerheten har risken för spridning av Afrikansk Svinpest särskilt uppmärksammats.

Provtagningsarbete

Inom hälsokontrollen har vi under många år hanterat bl.a dysenteri, nyssjuka, Aujeszzkys sjukdom och skabb. Antalet fall av dysenteri har minskat något och under 2018 noterades 2 fall. Alla misstänkta fall har provtagits. Inga positiva fall av nyssjuka eller skabb har påträffats.

Vi har under året även tagit och analyserat prover i samarbete med SVA, Uppsala för Influensa, APP, Mycoplasma, Brachyspira, Nyssjuka, Lawsonia, Haemophilus parasuis, Salmonella och PRRS samt i samarbete med DTU Köpenhamn analyserat för Lawsonia. Vidare har analyser utförts vid Biosceen i Tyskland för PCV 2.

Provtagningar av avels- och gyltproducerande besättningar har skett i enlighet med ställda krav och rekommendationer från ledande ämnesföreträdare. För närvarande finns 1 avelsbesättning ansluten till Lundens Djurhälsovård AB.

Vi har svarat på remisser och deltagit i möten med Jordbruksverket.

Försäkring

Ett utbrott i en besättning av salmonella är dyrt att sanera och ersättningen från Jordbruksverket i hälsokontrollerade besättningar täcker 50-70 % av kostnaderna beroende på status i programmet Smittsäkrad besättning. Våra grisföretagare har möjlighet att teckna en tilläggsförsäkring som ger ersättning med 30 % av kostnaderna som ersätts av Jordbruksverket, dvs den maximala ersättningen som kan uppnås blir 91%. Samarbetet med Dina Försäkringar har under året fungerat mycket bra. Försäkringspremien för slaktgrisarna har varit 1,65 kr/st och suggpremien 23,25 kr per sugga för 2018.

Samhällsnyttan av verksamheten

Den samhällsmässiga nyttan av programmet är att programmet:

- * förhindrar sjukdomar och minskar risken för att sjukdomar skall föras in i landet
- * minskar statens kostnader för salmonellabekämpning
- * minskar behovet av antibiotika
- * ger friskare djur

Utöver att djuren blir friskare medger också helhetslösningen ett förenklat arbetssätt i besättningarna.

Vi har en fantastisk motiverad och engagerad personal. Sjukfrånvaron är mycket låg.

Lunden 2019-02-20

.....
Erik Lindahl, Leg vet.
Spec komp i grisens sjukdomar.
Verksamhetsledare.